

Lärarhandledning, förarbete.

Bildspelet

Det här är meningen att du ska visa via en dator och projektor. Börja med att låta barnen "brainstorma" om vad skräp är. Kanske är det så enkelt som att fel sak är på fel plats? När blir en pryl som man köpt till skräp? Kan det vara så att någon annan vill ha mitt "skräp" när jag inte längre vill ha det? Ta upp att vi återvinner exempelvis plast och aluminium, att vi kan lämna in saker på loppis om vi inte längre vill ha det osv.

Bild 1

Låt eleverna titta på bilden en stund. Diskutera vad de ser. Vad ska bort och vad kan finnas kvar i miljön de ser på bilden? Bananskalet är inte skräp egentligen, men ska det verkligen ligga där? Gå igenom respektive skräp och prata om var det skräpet ska kastas. Fimp - i påsen för brännbart, plastpåse - i påsen för plast, colaburk - i påsen för metall eller pantas direkt i en affär, farligt avfall - måste tas till Lilla Nyby återvinningsstation. Kan inte kastas i hemmet. Vad händer om plasten/farligt avfall får ligga kvar i naturen? Plasten tar 450 år att bryta ned. Under tiden kan fåglar, fiskar och andra djur skada sig genom att äta upp den eller fastna i plasten. Farligt avfall syns inte, men skadar vattnet - gör att vattnet blir förorenat och kan skada djur som lever i det.

Bild 2

Titta även på den här bilden med eleverna och diskutera vad som ska finnas/inte ska finnas i naturen. Plast kan skada djur i naturen och tar dessutom 450 år att bryta ned. Finns det någon som vill ha en mössa av dem som lever i skogen? Ett äppelskrutt bryts ned och blir till jord. Känns väl ok att kasta i skogen. Hur är det med grillkol? Naturmaterial, ändlig resurs, som ändå tar tid innan det försvinner. En del kol kommer från kemiskt behandlade träsorter och kan innehålla gifter som inte är bra för miljön.

Prata gärna om allemansrätten i samband med den här lektionen om tid finns.

Bild nr 3-5

För riktigt länge sedan när människorna inte var så många, och inte bodde tillsammans i städer, blev det inte heller så mycket skräp. Det skräp som blev var också vänligare mot naturen. Människorna levde i samklang med naturen på ett annat sätt. Naturen kunde ta hand om och bryta ned skräpet.

När människorna sedan började bo i städer kastade de sitt skräp/avfall rakt ut på gatorna. Man byggde gångar med plankor för att inte behöva gå i smutsen. Det luktade illa och var kletigt och smutsigt. När toaletter och avloppsrör började byggas fick avloppsvattnet rinna rakt ur i vattendragen. Fiskarna dog och människorna kunde inte simma i vattnet. Smuts överallt.

Låt barnen se alla tre bilderna i takt med att du berättar.

Så småningom började skräp från städerna köras ut till avskilda ställen där man tippade allt skräp. Högarna växte och växte. Ju mer människorna började producera och kasta, desto större högar med skräp bildades det.

Nu tar vi hand om vårt avfall på ett annat sätt. Allt som vi kastar i våra hem ska sorteras i rätt påse eller soptunna; metall, plast, tidningar, kartong, matavfall och brännbart. Det vi kastar återvinns och blir nya saker; flaskor, burkar, tidningar mm. Jätteviktigt att sortera. Enkelt idag med vårt optiska färgsorteringssystem. Olika färger på olika avfall. Så enkelt! Och det fungerar.

Prata om hur de gör hemma. En del har färgade påsar, en del har särskilda soptunnor beroende på om de bor i enskilt hus eller lägenhet.

Bild nr 6

Aluminium kan återvinnas hur många gånger som helst, blir exempelvis kaviartuber, konservburkar och aluminiumfolie och om alla svenskar lämnade in sina kapsyler till återvinning skulle stålet räcka till 2 200 nya bilar! Annat vi sorterar är pappers-skräp som blir till nya tidningar. Det vi sorterar i gula påsar för förpackningar blir nya äggkartonger eller exempelvis makaronförpackningar. Det går åt mycket mindre energi att återvinna det vi redan har tillverkat jämfört med att tillverka helt nya saker/material.

När vi tillverkar nya saker måste vi ta av naturen. Naturen räcker inte till om vi enbart ska tillverka nya saker hela tiden. På vissa ställen har vi tagit för mycket från naturen så att de djur som lever där inte har någonstans att bo. En del av de djuren ska vi få träffa i Parken Zoo. Då ska vi också få veta hur vi kan göra för att de en dag ska kunna flytta tillbaka till sin egen natur igen.

Viktigt att också tala om att vi människor inte gjort det här för att vara dumma utan för att vi inte visste att vi förstörde för djuren när vi gjorde det. Men som tur är kan vi göra rätt igen!

